

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 498/2022-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obce **Dlhá nad Váhom**, Dlhá nad Váhom 225, IČO 00 305 901, proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 21 Cob 2/2020 z 19. apríla 2021 a postupu predchádzajúcemu jeho vydaniu takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručenou 26. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka požaduje zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie krajskému súdu. Súčasne navrhuje priznanie náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a zo zistení ústavného súdu vyplýva, že žalobkyňa ([REDACTED]) sa žalobou proti sťažovateľke (žalovanej) domáhala zaplatenia sumy z titulu nárokov vyplývajúcich zo zmluvy o poskytovaní konzultačných činností z 26. februára 2010. O žalobe rozhodol Okresný súd Galanta rozsudkom č. k. 15 Cb 34/2014-161 z 28. apríla 2016, ktorým uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 23 665,97 eur s príslušenstvom. Na odvolanie sťažovateľky krajský súd rozsudkom č. k. 31 Cob 128/2016-228 z 27. februára 2018 (ďalej len „rozsudok z 27. februára 2018“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

3. Proti rozsudku krajského súdu z 27. februára 2018 podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodol tak, že uznesením č. k. 1 Obdo 93/2018 z 25. septembra 2019 rozsudok krajského súdu z 27. februára 2018 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

4. Po vrátení veci rozhodol krajský súd opätovne napadnutým rozsudkom, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

5. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 Obdo 96/2021 z 27. apríla 2022 (ďalej len „uznesenie z 27. apríla 2022“) odmietnuté.

6. V dovolaní sťažovateľka namietala prípustnosť a dôvodnosť dovolacieho dôvodu zmätočnosti podľa § 420 písm. e) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), keď tvrdila, že v jej veci rozhodol nesprávne obsadený odvolací súd – senát krajského súdu 21Cob. Namietala, že ak vec bola zákonne pôvodne pridelená na rozhodnutie senátu krajského súdu 31Cob (do ktorého vec v roku 2016 napadla), potom nevznikol legitímny dôvod, aby sa po zrušení dovolaním napadnutého rozhodnutia krajského súdu táto vec nevrátila na prejednanie a rozhodnutie do senátu 31Cob, a to bez ohľadu na skutočnosť, že zrušené rozhodnutie bolo vydané nesprávne obsadeným senátom.

7. K dovolaciemu dôvodu zmätočnosti najvyšší súd zdôraznil jeho nedôvodnosť. Vychádzajúc z Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2019 v znení dodatkov 1 – 19 platného v čase predloženia veci na prejednanie a rozhodnutie odvolaciemu súdu po zrušení a vrátení veci, dovolací súd zistil, že takému zápisu bránila okolnosť neexistencie pôvodného zloženia senátu 31Cob v zložení z predsedu senátu JUDr. Pavla Lacza, člena senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a členky senátu JUDr. Bibiány Ťažiarovej, pretože JUDr. Bundzel ako pôvodný sudca spravodajca už v danom čase nebol zaradený v žiadnom senáte, ktorý rozhodoval obchodnoprávnu agendu, keďže bol zaradený do senátu rozhodujúceho správnu agendu. Vec nebolo možné pridelit' ani do senátu, v ktorom by boli zaradení ostatní členovia pôvodného senátu, pretože taký senát neexistoval, keďže zostávajúci členovia pôvodného senátu neboli v danom čase zaradení do žiadneho senátu rozhodujúceho obchodnoprávnu agendu. V konkrétnych okolnostiach veci išlo o prevedenie veci na základe pokynu predsedu krajského súdu do správne určeného súdneho registra náhodným výberom v súlade s § 152 ods. 10 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov a bodmi 1 a 11 Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave na rok 2019 v znení dodatkov 1 – 19.

8. Vzhľadom na uvedené bolo dovolanie v relevantnej časti namietaného nesprávneho obsadenia senátu rozhodujúceho vo veci odvolania odmietnuté podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

9. Sťažovateľka odôvodňovala prípustnosť dovolania aj pre nesprávne právne posúdenie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), pričom za nesprávny označila záver v jej veci konajúcich súdov o platnosti zmluvy o poskytnutí konzultačných činností. Vo veci konajúcim súdom vyčítala, že nezohľadnili pravidlo zákazu zneužitia práva.

10. K dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia najvyšší súd podotkol, že obsahom dovolania v relevantnej časti je v zásade len polemika s právnym názorom krajského súdu o platnosti zmluvy, resp. kritika toho, ako sudy právne posúdili vec, čo nezodpovedá spôsobu vymedzenia právnej otázky podľa § 432 ods. 2 CSP. Dovolateľkou formulovaná otázka je navyše polemikou so skutkovým stavom súvisiacim s interpretáciou označených ustanovení zmluvy

o poskytnutí konzultačných činností, na základe ktorého došlo k ustáleniu v právnom závere o platnosti ustanovení zmluvy. Dovolací súd zdôraznil, že pokiaľ všeobecný súd zisťuje obsah zmluvy, a to aj za pomoci výkladu prejavov zmluvných strán, rieši skutkové otázky. Výsledkom tejto činnosti sú skutkové zistenia a z nich vyvedené skutkové závery súdu. Hodnotiaci skutkový záver súdu, ktorý tvorí podstatu tohto výsledku, nemožno považovať za právne posúdenie. Výklad zmluvy je skutkovou otázkou vedúcou k ustáleniu skutkového stavu a následnému právnomu posúdeniu veci. Keďže výklad vychádza zo špecifických okolností konkrétneho prípadu, nemohlo by ísť ani o otázku zásadného právneho významu. Výklad zmluvy by mohol mať judikatúrny presah len vtedy, ak by sa nastolená otázka výkladu dala zovšeobecniť spôsobom, ktorý by mohol byť relevantný aj pre riešenie iných prípadov. Dovolateľka zároveň neuviedla žiadnu judikatúru najvyššieho súdu, od ktorej by sa odvolací súd svojím rozhodnutím odklonil, a preto dovolací súd uzavrel, že dovolací dôvod nie je v relevantnej časti vymedzený spôsobom podľa § 431 až § 435 CSP, čo viedlo k odmietnutiu časti dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Sťažovateľka tvrdí, že zákonným senátom, ktorý vo veci mal rozhodnúť bol senát odvolacieho súdu 31Cob, ktorému bola vec pôvodne pridelená, pričom neexistoval dôvod, aby po rozhodnutí najvyššieho súdu nebola predmetná vec vrátená do tohto zákonného senátu.

12. Odvolací súd nesplnil ústavné kritériá a porušil dôležité ústavné zásady a pravidlá súdneho rozhodnutia, a to predovšetkým ústavnú zásadu zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

13. Sťažovateľka ďalej namieta, že zo strany zmluvných strán došlo v otázke poskytnutia zvýhodnenia a povinnosti doplatenia provízie k zásadným a protichodným vyjadreniam, a preto bolo povinnosťou všeobecných súdov sa touto skutočnosťou zaoberať a zákonne ju posúdiť, čo sa však nestalo.

14. Vyjadrenia odvolacieho súdu týkajúce sa legitimacy rozhodovania senátu odvolacieho súdu 21Cob sú za rámcom toho, čo bránilo a neumožňovalo tomuto senátu v danej veci konať. Dovolací súd vôbec nereagoval na hrubé zneužitie zákonných pravidiel objektívneho pridelenia vecí, ktoré boli v zmysle § 51 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) už raz zákonne pridelené. Najvyšší súd neprípustne legalizoval svojvoľné konanie predsedu krajského súdu, ktorý svojím pokynom č. k. Spr 6/2020 zo 7. januára 2020 nedovolené zasiahol do procesu zákonného rozhodovania v tejto veci. Zo strany predsedu krajského súdu išlo o absolútne neprípustné a svojvoľné konanie. Poukazuje pritom na § 51 ods. 4 písm. b) druhú vetu zákona o súdoch, podľa ktorého platí v prípade zmeny v zložení senátu, že sa vec ponecháva v pôvodnom senáte.

15. Dovolací súd na porušenie zákonných a ústavných pravidiel, ktoré mali dopad na celkovú spravodlivosť konania a rozhodovania odvolacieho súdu, adekvátne a zákonne nereagoval, ale sa snažil vytvorený protiprávny stav objektivizovať a prezentovať ho za zodpovedajúci zákonu.

16. Sťažovateľka rovnako namieta prístup odvolacieho súdu a jeho rozhodovanie, ktorým sa odmietol zaoberať vecnou správnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolací súd dovolanie neoprávnene odmietol, hoci sa ním mal povinnosť zákonne zaoberať a z pohľadu uplatnených

dovolacích dôvodov posúdiť vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Rozhodovanie o dovolaní považuje za nezodpovedajúce a nevyhovujúce požiadavkám spravodlivosti v konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

18. V rámci preskúmania splnenia všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania ústavný súd zistil, že k ústavnej sťažnosti nie je priložené splnomocnenie advokátovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom (§ 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), a to aj napriek tomu, že z ústavnej sťažnosti a jej obsahu je zrejmé, že túto koncipoval advokát JUDr. Jaroslav Šášik konajúci v mene advokátskej kancelárie ŠÁŠIK & PARTNERS s. r. o., Sokolská 18, Bratislava. Ústavný súd však sťažovateľku na odstránenie nedostatku návrhu na začatie konania nevyzýval (§ 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde *a contrario*), keďže ani prípadné doplnenie ústavnej sťažnosti predložením splnomocnenia by s prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti nezmenilo záver o odmietnutí ústavnej sťažnosti z dôvodov tak, ako to je uvedené ďalej. Nedostatok právneho zastúpenia sa však odzrkadlil v záhlaví tohto uznesenia tak, ako to je v ňom uvedené.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým rozsudkom krajského súdu:

19. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity svojej právomoci zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy (... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd), ktorého uplatnením ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Keďže v rámci uplatnenej dovolacej právomoci sa najvyšší súd sťažovateľkou vznesenými dovolaciami námietkami atakujúcimi zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu [§ 420 písm. e) CSP – rozhodoval nesprávne obsadený súd] a nesprávne právne posúdenie rozhodnutia odvolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP – odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (totožnými s tými, ktoré predostiera v ústavnej sťažnosti)] zaoberal a rozhodol o nich uznesením z 27. apríla 2022, uvedené vylučuje právomoc ústavného súdu sa meritórne ústavnou sťažnosťou zaoberať (obdobne IV. ÚS 468/2018, IV. ÚS 503/2021). Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky formulovanými v petite jej ústavnej sťažnosti.

III.2. K uzneseniu najvyššieho súdu z 27. apríla 2022:

21. Sťažovateľka napriek skutočnosti, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu z 27. apríla 2022, ktorým bolo dovolanie odmietnuté, označené rozhodnutie dovolacieho súdu v ústavnej sťažnosti nenapáda a v petite ústavnej sťažnosti najvyšší súd ako porušovateľa ňou označených práv neuvádza.

22. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že v zmysle § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 alebo § 131a tohto zákona neustanovujú inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí predmet a rozsah konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016).

23. V súlade s už uvedenými skutočnosťami a už ustálenou judikatúrou ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka vymedzila predmet a rozsah konania o ústavnej sťažnosti tak, ako to je uvedené v bode 1 tohto uznesenia. Prihliadajúc na obsah odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka polemizuje so závermi najvyššieho súdu prezentovanými v uznesení z 27. apríla 2022, a preto, uplatňujúc materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd, aj napriek absencii označenia citovaného rozhodnutia dovolacieho súdu v petite ústavnej sťažnosti ústavný súd nad rámec odôvodnenia uvádza, že ani za splnenia podmienky právne perfektného petitu vo vzťahu k rozhodnutiu dovolacieho súdu by nebolo možné ústavnej sťažnosti vyhovieť. Argumentácia sťažovateľky uvádzaná v kontexte rozhodnutia najvyššieho súdu vydaného v dovolacom konaní atakujúca názory dovolacieho súdu v kontexte porušenia zásady zákonného sudcu a nesprávneho právneho posúdenia totiž nie je dôvodná.

24. Za zákonného sudcu je zásadne potrebné považovať toho, kto bol určený na prerokovávanie veci v súlade s rozvrhom práce súdu (II. ÚS 47/99, II. ÚS 118/02, III. ÚS 46/2012). Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v senáte (III. ÚS 46/04). Nejde pritom o rozvrh práce „bez ďalšieho“, ale o rozvrh práce súladný so zákonom a s podzákonnými normami. Ústavný súd tak pri posudzovaní, či bolo porušené právo na zákonného sudcu, skúma, či bol vydaný rozvrh práce, či zodpovedá zákonu a či vybraný sudca bol určený v súlade s rozvrhom práce v tom rozsahu, v akom je tento v súlade so zákonom. K porušeniu základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy dôjde, ak bude konajúci sudca (sudcovia) určený buď v rozpore s rozvrhom práce, alebo síce v súlade s ním, ale na základe takého jeho ustanovenia (pravidla), ktoré odporuje zákonu (m. m. II. ÚS 16/2011, II. ÚS 177/2012).

25. Sťažovateľka namieta postup, ktorým bola jej vec po opätovnom predložení odvolaciemu súdu zaradená do senátu 21Cob, a nie do pôvodného senátu 31Cob. Dôvodí pritom ustanovením zákona o súdoch, podľa ktorého v prípade zmeny v zložení senátu sa vec ponecháva v pôvodnom senáte, no v zásade opomína, že situáciu, ktorá nastala po opätovnom pridelení vecí odvolaciemu súdu po vrátení veci najvyšším súdom, nemožno subsumovať pod zmenu v zložení senátu.

V konkrétnych okolnostiach veci totiž pôvodný senát, resp. pôvodné zloženie senátu 31Cob neexistovalo. Pôvodní členovia senátu 31Cob neboli zaradení do žiadneho zo senátov krajského súdu, ktoré by vybavovali obchodnoprávnu agendu, a preto neboli splnené podmienky na to, aby vec mohla byť ponechaná v pôvodnom senáte 31Cob. Podstatným pre záver o dodržaní zásady zákonného sudcu je zloženie senátu, t. j. personálne zloženie senátu v čase (pôvodného) pridelenia veci, a nie výlučne pôvodné označenie senátu. Zo všetkých uvedených dôvodov je preto argumentácia sťažovateľky atakujúca závery najvyššieho súdu obsiahnuté v bode 7 tohto uznesenia *prima facie* neopodstatnená.

26. Vo vzťahu k dovolacej námietke nesprávneho právneho posúdenia z podstatných častí odôvodnenia obsiahnutého v uznesení najvyššieho súdu z 27. apríla 2022 vyplýva, že dovolaniu predloženému sťažovateľkou chýbalo vymedzenie konkrétnej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uvedené kritériá stanovené príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku nemôže naplniť polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu či všeobecná charakteristika nesprávností vyčítaných sťažovateľkou ako dovolateľkou.

27. Z právnej úpravy regulujúcej prípustnosť dovolania, ako aj zo spôsobu vymedzenia dovolacieho dôvodu spočívajúceho v tom, že dovolateľ v súlade s § 432 ods. 2 CSP uvedie, v čom príslušná namietaná vada spočíva, možno uzavrieť, že relevantná časť dovolania sťažovateľky sa pre nedostatok vymedzenia dovolacieho dôvodu (odôvodnenia) javila už *prima facie* ako dovolanie, pri ktorom nie sú splnené procesné podmienky na preskúmanie jeho prípustnosti a ktoré najvyšší súd ako súd dovolací v súlade s príslušnou procesno-právnou úpravou odmietne bez toho, aby došlo k jeho vecnému prejednaniu (prejednaniu dôvodnosti).

28. Uznesenie najvyššieho súdu vydané v rámci dovolacieho konania v časti týkajúcej sa namietanej prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za formalistické, keďže absencia náležitosti vymedziť dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP tak, ako to bolo dané aj vo veci dovolania podaného sťažovateľkou, je podľa Civilného sporového poriadku dôvodom neprípustnosti dovolania. Za uvedenej situácie preto neboli splnené podmienky, aby sa najvyšší súd zaoberal vecnou správnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu tak, ako to požaduje sťažovateľka.

29. Z už uvádzaných dôvodov sú námietky sťažovateľky vo vzťahu k rozhodnutiu dovolacieho súdu obsiahnuté v ústavnej sťažnosti nedôvodné, a teda také, ktoré by neboli ani v prípade právne perfektného petitu ústavnej sťažnosti spôsobilé viesť k záveru o porušení práv sťažovateľky na zákonného sudcu a na spravodlivé súdne konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu